

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Економіка»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	126 Інформаційні системи та технології
Тип і назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма Інформаційні управляючі системи
Курс, семестр	4 курс, 7 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4,0, <i>Денна форма навчання:</i> загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. <i>Заочна форма навчання:</i> загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 6 год., практичних занять – 4 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова викладання	державна
Навчально-науковий інститут, кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та публічного управління
Контактні дані розробника	 Миколенко Інна Григорівна, професор кафедри економіки та публічного управління, д.е.н., доцент, ауд. 476 (навчальний корпус 4) e-mail inna.mykolenko@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/mykolenko-inna-grygorivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	вибіркова фахова освітньої програми
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Інформаційні системи, Системний аналіз
Компетентності	<i>загальні:</i> КЗ 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. КЗ 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <i>спеціальні:</i> КС 5. Здатність оцінювати та враховувати економічні, соціальні, технологічні та екологічні фактори на всіх етапах життєвого циклу інфокомунікаційних систем. КС 9. Здатність розробляти бізнес-рішення та оцінювати нові технологічні пропозиції.
Програмні результати навчання	ПР 11. Демонструвати вміння розробляти техніко-економічне обґрунтування розроблення інформаційних систем та технологій та вміти оцінювати економічну ефективність їх впровадження.

ПР 13. Виявляти здатність до генерації нових ідей і варіантів розв'язання задач, до комбінування та експериментування, до оригінальності, конструктивності, економічності та простих рішень.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення дисципліни забезпечує формування таких соціальних навичок: лідерство, вміння працювати в критичних умовах (стресостійкість, збагачення емоційного інтелекту), здатність логічно й системно мислити, креативність, ефективний обмін інформацією між людьми, об'єднаними спільними професійними інтересами (нетворкінг).

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування у здобувачів вищої освіти сучасного економічного мислення і системи спеціальних знань про базові поняття щодо національної економіки та господарсько-фінансової діяльності підприємства, змісту її окремих напрямів та їх взаємозв'язку, системи показників, що її характеризують.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Економічне зростання та циклічний розвиток економіки.
Тема 2. Регулювання національної економіки.
Тема 3. Теорії підприємств і основи підприємництва.
Тема 4. Ринок і продукція.
Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.
Тема 6. Капітал підприємства.
Тема 7. Інвестиції та інноваційна діяльність.
Тема 8. Матеріально-технічне забезпечення і виробнича логістика.
Тема 9. Витрати на виробництво та реалізацію продукції.
Тема 10. Товарна та цінова політика підприємства.
Тема 11. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.
Тема 12. Зовнішні та внутрішні фактори формування ефективності діяльності підприємства
Тема 13. Державна та грантова підтримка малого та середнього бізнесу.
Тема 14. Ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: лекція; розповідь-пояснення; практичні роботи, робота з навчально-методичною літературою; підготовка реферату (доповіді); самостійна робота; розв'язування задач; виконання практичних завдань.

Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.

Інноваційні та інтерактивні методи навчання: дискусії, проектування професійних ситуацій, кейс-метод; використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.

Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: опитування, доповідь; самостійна робота, розв'язування тестів; самостійний пошук помилок.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

<p>- щодо термінів виконання та перескладання</p>	<p>здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 20 % бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.</p>
<p>- щодо академічної доброчесності</p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproneformalnuosvitu2025.pdf</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки.</p>

Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaoproocinyuvannyazdobuvachiv2025.pdf>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. / С. М. Панчишин, П. І. Островерх, І. В. Грабинська та ін.; за ред. С. М. Панчишина і П. І. Островерха. - 4-те вид., виправл. та доп. Л.: Апріорі, 2020. 648 с.
2. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника, д.е.н., проф. О.І. Карінцевої. Суми. Університетська книга, 2021. 316 с.
3. Економіка підприємства : підручник / за заг. ред. Л.Г. Липич. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. вилучено з : https://lib.lntu.edu.ua/sites/default/files/2021-12/Економіка_електронний%20підручник%20%281%29.pdf
4. Економіка підприємства : підручник : у 3 т. / Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т ; за ред. А.В. Непрана, І.Ю. Шевченко. Харків. Вид-во Іванченка І.С., 2024. вилучено з : <https://dspace.khadi.kharkov.ua/handle/123456789/20247>
5. Економіка підприємства: підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В. Київ. Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
6. Жуков С.А. Основи економіки та підприємництва: навч. посіб. Ужгород. Вид-во УжНУ «Говрела», 2021. 400 с.
7. Кузьмин В.М. Економіка підприємства та управлінська економіка: практикум. Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2019. 51 с.
8. Куцик В. І., Кліпкова О. І. Економіка і управління підприємствами у схемах і таблицях : навчальний посібник. Львів : ЛТЕУ, 2020. 316 с.
9. Лисак О.І., Андрєєва Л.О., Болтянська Л.О. Економіка підприємства: навчальний посібник. Мелітополь. Люкс, 2020. 272 с.
10. Рогач С.М., Суліма Н.М., Гуцул Т.А., Ільків Л.А. Економіка сільського господарства. К. ЦП «Компринт». 2020. 512 с.
11. Яркіна Н. М. Економіка підприємства: навч. посіб. 2-ге вид. перероб. та допов.. Київ: Ліра-К, 2020. 596 с.

Допоміжні

1. Aranchiy V., Zoria O., Yasnolob I., Zorya S., Gorb O., Mykolenko F., Dyvnych O., Chumak V., brazhnyk I. Environmentally and Socially Oriented Investments on Sustainable Development of Rural Areas. Journal of Environmental Management and Tourism. 2021. Vol. 12(2). P. 321 – 330.
2. Пона YASNOLOB, Nataliia DEMIANENKO, Oleksandr GALYCH, Oleg GORB, Olena YEHOROVA, Roman LIPSKYI, Tetyana BOROVYK, Inna MYKOLENKO, Nataliia PROTSIUK Tourism of Ukraine as a Type of Business before and during the War file: Journal

- of Environmental Management and Tourism, (Volume XIV, Spring), 2(66): 417 - 424. (2023). (Scopus) TDOI:10.14505/jemt.v14.2(66).11//C:/Users/1/Downloads/1680094320858055.pdf
3. Дмитрієв І. А. Конкуренентоспроможність підприємства : навч. посіб. / І. А. Дмитрієв, І. М. Кирчата, О. М. Шершенюк. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 340 с.
  4. Економіка підприємництва: підручник / за ред. д. е. н. проф. Л. В. Фролової. Одеса: Бондаренко М.О., 2020. 708 с.
  5. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. д.е.н., проф. Ковальської Л.Л. та проф. Кривов'язюка І.В.. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2020. 620 с.
  6. Економіка підприємства [Електронний ресурс]: підручник / І. Г. Волинець, Л. С. Громко, В. Л. Загоруйко та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Ліпич ; Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2021. 768 с
  7. Економіка підприємства [Текст] : підручник / за заг. ред. Л. Г. Ліпич. Луцьк : Вежа-Друк, 2021.
  8. Економіка підприємства: навчальний посібник / О.І. Лисак, Л.О. Андреева, Л.О. Болтянська. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.
  9. Економіка та бізнес-інновації [Електронний ресурс] = Economics and Business Innovation: підручник / Л. Г. Мельник, О. І. Карінцева, Ю. М. Завдов'єва та ін. ; за ред. Л. Г. Мельника, О. І. Карінцевої. Суми : Унів. книга, 2023. 702 с.
  10. Економіка та управління підприємствами в умовах глобалізації: тенденції та перспективи розвитку : колективна монографія / Кол. авторів. Полтава: ПП "Астроя", 2024. 217 с.
  11. Економічна теорія : підручник / заг. ред. В. П. Якобчук. Київ : Ліра-К, 2020. 450 с.
  12. Економічна теорія: закономірності, практика та сучасність : підручник / Е. М. Забарна, О. М. Козакова, Н. О. Задорожнюк [та ін.]. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2020. 412 с.
  13. Миколенко І.Г. Напрями інноваційно-інвестиційного розвитку сільськогосподарського підприємства в системі підвищення його конкурентоспроможності. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Том 6. № 1. С. 368 – 374. ISSN 2415 – 8453. http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/ujae_2021_r01_a44.pdf
  14. Миколенко І.Г. Особливості систематизації умов забезпечення конкурентоспроможності аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Том 6. № 1. С. 369 – 374.
  15. Миколенко І.Г. Стратегії конкурентного розвитку аграрних підприємств: механізми та інструментарій. Монографія. Харків: «Смугаста типографія», 2021. 320 с.
  16. Міненко С.І., Миколенко І.Г. Організаційні засади формування стратегій підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 2. С. 38-45. <file:///C:/Users/User/Downloads/7.2-38-45.pdf>
  17. Організація власного бізнесу: навч. посіб.: за ред. к.е.н. доц. Є.В. Ткача. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2023. 264 с.
  18. Яркіна Н.М. Економіка підприємства: навч. посіб. / Н.М. Яркіна. Вид.2-ге, перероб. і доп. К.: Ліра-К, 2020. 550 с.
  19. Економіка: теорія і практика. Підручник/ Галушка З.І., Поченчук Г.М. Чернівці: Чернів. нац. ун-т, 2020. 232 с.
  20. Лисак О. І., Андреева Л. О., Болтянська Л. О. Економіка підприємства: навчальний посібник. Мелітополь: Люкс, 2020. 272 с.
- Інформаційні ресурси**
1. Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>.
  2. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

<p>3. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: www.kmu.gov.ua.</p> <p>4. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA.</p> <p>5. Офіційний веб-сайт Міністерства фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/uk.</p> <p>6. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. URL: https://www.msp.gov.ua.</p> <p>7. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.</p> <p>8. Веб-сайт наукової бібліотеки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». URL: http://lib.pu.if.ua.</p> <p>9. Веб-сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua.</p> <p>10. Офіційний сайт Українського центру економічних і політичних досліджень ім. Разумкова. URL: http://razumkov.org.ua.</p> <p>11. Портал для підприємців. URL: https://sme.gov.ua.</p>	
<p>Реквізити затвердження</p>	<p>Схвалено на засіданні кафедри економіки та публічного управління, протокол від 15 грудня 2025 року № 11</p>

Додаток до силябусу
**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ
 НАВЧАННЯ**

Для денної форми здобуття освіти
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи:			
		розв'язування тестів	підготовка доповіді/ презентації	підготовка глосарію	
Тема 1. Економічне зростання та циклічний розвиток економіки.	5	2	8	1	8
Тема 2. Регулювання національної економіки.	5	2		1	8
Тема 3. Теорії підприємств і основи підприємництва.	5	2		1	8
Тема 4. Ринок і продукція.	5	2		1	8
Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.	5	2		1	8
Тема 6. Капітал підприємства.	5	2		1	8
Тема 7. Інвестиції та інноваційна діяльність.	5	2		1	8
Тема 8. Матеріально-технічне забезпечення і виробнича логістика.	5	2		1	8
Тема 9. Витрати на виробництво та реалізацію продукції.	5	2		1	8
Тема 10. Товарна та цінова політика підприємства.	5	2		1	8
Тема 11. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.		2		1	3
Тема 12. Зовнішні та внутрішні фактори формування ефективності діяльності підприємства		2		1	3
Тема 13. Державна та грантова підтримка малого та середнього бізнесу.		2		1	3
Тема 14. Ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність.		2		1	3
Разом	50	28	8	14	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	Здобувач вищої освіти повністю і правильно виконує всі завдання практичного заняття, демонструючи глибоке та системне розуміння економічних категорій (попит, пропозиція, витрати, прибуток, рентабельність, інвестиції, амортизація, ROI, NPV тощо). Розуміння специфіки ІТ-галузі (економіка ІТ-проектів, стартапів, SaaS-моделі, аутсорсинг, продуктова модель). Виконання роботи є логічно структурованим, аргументованим, без помилок у розрахунках. Активно бере участь в обговоренні, застосовує системний підхід і використовує реальні приклади для ілюстрації своїх висновків.
4	Завдання виконані в основному правильно, продемонстровано розуміння базових принципів оцінки ефективності ІТ-проектів, проте є незначні неточності в розрахунках або формулюванні висновків. Обґрунтований вибір бізнес-моделі (SaaS, PaaS, ліцензійна модель), але потребує уточнень. Участь в обговоренні активна, але аналіз альтернативних варіантів може бути недостатньо розгорнутим або поверхневим.
3	Здобувач вищої освіти виконує основну частину завдання, але припускається помилок у розрахунках економічних показників. Здатність інтерпретувати результати для ІТ-проектів (стартап, SaaS, мобільний додаток, веб-сервіс) потребує доопрацювання, а розгляд альтернатив є поверхневим. Участь в обговоренні часткова, використання реальних прикладів обмежене або відсутнє.
2	Виконання завдання часткове, є значні помилки при розрахунку витрат, доходів і прибутку та обґрунтуванні оцінки ефективності діяльності підприємства. Висновки недостатньо обґрунтовані, альтернативні варіанти не аналізуються. Участь в обговоренні мінімальна, аргументація рішень слабка або відсутня.
1	Завдання виконане фрагментарно, містить критичні помилки або не відповідає вимогам практичного заняття. Здобувач не демонструє і не розрізняє витрати і прибуток, не здатен самостійно сформулювати висновки або обґрунтувати вибір економічних показників. Участь в обговоренні відсутня.
0	Завдання не виконане або виконане неправильно, відсутнє розуміння дисципліни, немає участі в обговоренні, відповіді не відповідають поставленим питанням, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Здобувач вищої освіти правильно відповідає на більшість тестових запитань (не менше 70% правильних відповідей). Демонструє розуміння теоретичних основ дисципліни, коректно застосовує отримані знання при виборі відповідей. Відповіді логічні, узгоджені з принципами і методами дисципліни.
1	Частина відповідей правильна (від 40% до 69%), однак є значні помилки у виборі відповідей, що свідчить про часткове розуміння матеріалу. Деякі відповіді можуть бути випадковими або не мати логічного обґрунтування.
0	Менше 40% правильних відповідей, що свідчить про відсутність або недостатній рівень засвоєння матеріалу. Відповіді неправильні або випадкові, здобувач не демонструє розуміння основ дисципліни, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Підготовка доповіді / презентації*

Кількість балів	Критерії оцінювання
7-8	Тема розкрита глибоко з повним розумінням ключових ідей. Матеріал є точним, актуальним і повністю відповідає темі, представлений детальний аналіз та виявлене критичне мислення. Презентація має чітку та логічну структуру з правильно побудованими вступом, основною частиною та висновками. Усі частини узгоджені та логічно пов'язані між собою. Візуальні матеріали підібрані якісно, підсилюють ключові

	тези. Текст оформлений професійно, без граматичних помилок, з гармонійним використанням візуальних елементів. Матеріал поданий чітко, впевнено та виразно. Доповідач активно взаємодіє з аудиторією, залучає її до обговорення, демонструє високий рівень підготовки та здатність спонтанно відповідати на питання.
4-6	Основні ідеї розкриті, проте неповно або поверхнево. Матеріал відповідає темі, але містить деякі неточності або недостатньо опрацьовані моменти. Елементи аналізу присутні, проте вони не мають достатньої глибини. Структура в цілому зрозуміла, включає вступ, основну частину та висновки, однак є незначні недоліки. Логічна послідовність викладу порушена в окремих місцях. Використано візуальні матеріали, але не всі повністю відповідають змісту. Текст оформлений на прийнятному рівні, хоча присутні незначні помилки. Подача матеріалу відносно чітка, проте бракує виразності. Взаємодія з аудиторією обмежена, підготовка задовільна, але відчувається нестача впевненості.
1-3	Основна ідея нечітка або зовсім не розкрита, матеріал не відповідає темі або містить значні неточності. Відсутність аналізу та глибокого розуміння предмету. Структура недоопрацьована, організація матеріалу слабка: вступ, основна частина і висновки не виділені, логіка викладу порушена або хаотична. Використання візуальних матеріалів мінімальне або не відповідає змісту, текст оформлений неякісно, містить численні помилки. Подача матеріалу монотонна або невиразна, відсутність контакту з аудиторією, недостатня підготовка, часті паузи, читання без адаптації до аудиторії, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

*Протягом вивчення дисципліни передбачено виконання 1 доповіді / презентації

Підготовка глосарію за темою

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	за виконання глосарію за темою (5-7 понять)
0	завдання не виконані, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є залік.

Для заочної форми здобуття освіти
Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання вправ на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи:		
		розв'язування тестів	підготовка контрольної роботи	
Тема 1. Економічне зростання та циклічний розвиток економіки.		2		2
Тема 2. Регулювання національної економіки.		2		2
Тема 3. Теорії підприємств і основи підприємництва.	16	2		18
Тема 4. Ринок і продукція.		2		2
Тема 5. Персонал підприємства, продуктивність і оплата праці.	16	2		18
Тема 6. Капітал підприємства.		2		2
Тема 7. Інвестиції та інноваційна діяльність.		2		2
Тема 8. Матеріально-технічне забезпечення і виробнича логістика.		2		2
Тема 9. Витрати на виробництво та реалізацію продукції.		2		2
Тема 10. Товарна та цінова політика підприємства.		2		2
Тема 11. Фінансово-економічні результати діяльності підприємства.		2		2
Тема 12. Зовнішні та внутрішні фактори формування ефективності діяльності підприємства		2		2
Тема 13. Державна та грантова підтримка малого та середнього бізнесу.		2		2
Тема 14. Ефективність діяльності підприємства та його конкурентоспроможність.		2		2
Контрольна робота			40	40
Разом	32	28	40	100

Форми, шкала та критерії оцінювання **результатів навчання** при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
13-16	здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє матеріалом, правильно вирішив усі завдання. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання, повністю правильно виконує всі економічні розрахунки (собівартість, прибуток, рентабельність, NPV, ROI, точка беззбитковості тощо), Повне,

	глибоке та системне розуміння економічних процесів, правильні розрахунки та аргументовані висновки.
9-12	здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, володіє практичними навичками з теми, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину завдань та демонструє досягнення половини запланованих результатів.
5-8	здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) розкриває зміст практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість завдань частково забезпечивши відображення оволодіння принципами та методами, інструментарієм і процедурами прийняття економічних рішень.
0-4	відсутність відповіді на практичне завдання, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	Здобувач вищої освіти надав понад 71% вірних відповідей
1	Здобувач вищої освіти надав 51-70% вірних відповідей
0	Здобувач вищої освіти надав понад 50 % невірних відповідей, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Критерії та шкала оцінювання виконання контрольної роботи здобувачами вищої освіти заочної форми навчання

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
Теоретичне	0-2	Несвідоме, механічне відтворення матеріалу зі значними помилками та прогалинами; судження необґрунтовані; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь містить стилістичні та граматичні помилки.
	3-5	Свідоме відтворення матеріалу з незначними помилками; дещо порушено логічність та послідовність викладу; недостатньо проявляється самостійність мислення. Відповідь стилістично правильна, містить незначні граматичні помилки. Здобувач вищої освіти демонструє часткове володіння програмними результатами навчання.
	6-8	Свідоме і повне відтворення матеріалу з деякими неточностями у другорядному матеріалі; виклад матеріалу достатньо обґрунтований, дещо порушено послідовність викладу. Відповідь стилістично та граматично правильна.
	9-10	Виклад матеріалу глибоко обґрунтований, логічний, переконливий. Відповідь містить власні приклади, що свідчить про творче застосування матеріалу. Відповідь стилістично та граматично правильна. Здобувач вищої освіти демонструє володіння програмними результатами навчання.
Максимальна кількість балів	20 балів	
Практичне завдання	0-4	Є помилки у кількісному аналізі результатів дослідження.
	5-10	Кількісна обробка результатів виконана правильно та за усіма показниками. Якісний аналіз показників поверховий. Зроблено інтерпретацію результатів. Інтерпретація містить узагальнену характеристику досліджуваного явища. Є загальні рекомендації щодо проведення корекційної роботи. У роботі є незначні стилістичні та граматичні помилки.

Вид завдання	Кількість балів	Критерії оцінювання
	11-15	Кількісна обробка результатів виконана правильно та за усіма показниками. Зроблено якісний аналіз усіх показників. Зроблено інтерпретацію результатів. Інтерпретація містить узагальнену характеристику досліджуваного явища, зазначаються типологічні особливості. Рекомендації конкретизовані відносно одержаних результатів. Робота написана стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів.
	16-20	Кількісна обробка результатів виконана правильно та за усіма показниками. Зроблено якісний аналіз усіх показників. Аналіз детальний та послідовний. Зроблено інтерпретацію результатів. Інтерпретація містить узагальнену характеристику досліджуваного явища, описуються можливі причини такого результату, зазначаються типологічні особливості. Рекомендації конкретизовані відносно одержаних результатів. Наведено приклади конкретних технік або завдань, які можуть бути використані. Робота написана стилістично та граматично правильно з використанням професійних термінів.
Максимальна кількість балів	20 балів	
Всього	40 балів	

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим та навчальним планом є залік.